

Unda Oppaa Kahatta' ka a oppaa upna kollatta a kollanpaya Nyuuqqawwa **Saanta lellehayta 3 – Isi daassataa Shakka**

Waa Fadamm'a 3 – Dakintiiyo Ka
Nakaytiyyo

OCTOBER 2022

Mackenzie Matthews

Amala ishin kollata aaninan dahamo
Dehamapaaya, -Apitta pissa qara Aakna paxaa

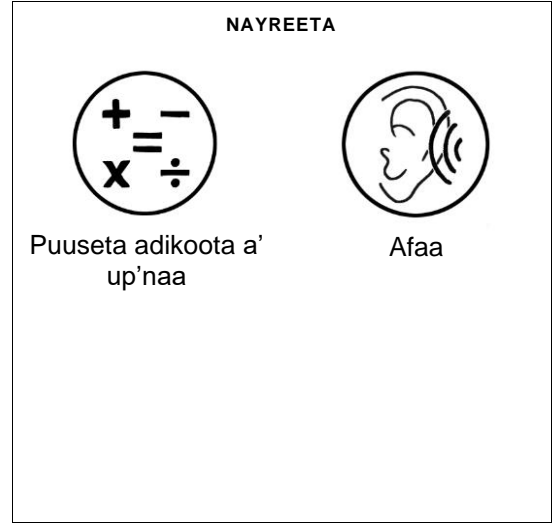
Katie Maeve Murphy

Dehamapyta porra kuttan amala ishin kolat aninnaan
dehaammo, etaa innuma'
A'xa'rrmishe, Apitta pissa qara Aakna paxaa

WAAKODAMAA Dakintiyyo

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Qoottowwa adakinta adkin
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa nama 20
PORA	hellaa qorrima kara' kuti'itta ka qa'atta pora ishoonna ettanno koddiiya parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa qorrima pallda kara' kutissa
MEHADDA	Parpaaccisnincan
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

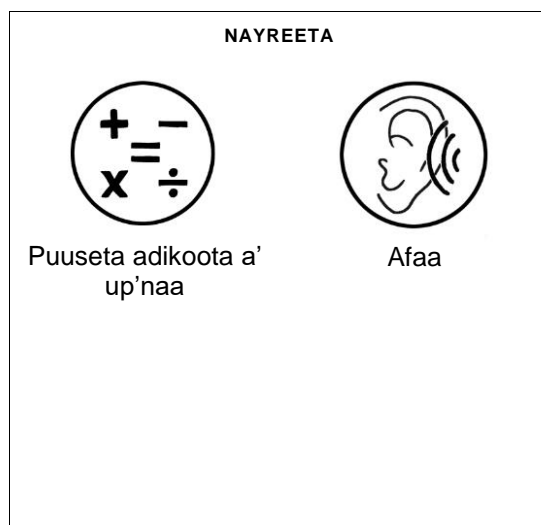
MATTE OORISHA	<ul style="list-style-type: none"> Hellaa qoota qoottowwa dakinta dikiya upnatta fayyuma xawwa desa qapnadan saanta kolluma kodadda takka qarpela ca: kolluma akka faddammiyan matte oorsattan hellaa mattee oorsha fayya daassattan akka diradi sookishani kodn (hellaa lallehaytoseffap adikatta qara kidadda dikiiya piisa fayya upnatta dissatta ikoddita)
KOLLATTA	<ul style="list-style-type: none"> Hellaa olqaposi kara ca qoottowwa dakinta maskapa kidadda fayya daashoyye, hellaa lallehaytosi harkayshu xoola qittanpuussota qara puussanika paqaarnayshani seekaatta i'ettanissa. Hellaa akka dikiya attanshani ahaarka taqqamadni (asi kideeta aharka 3(sessaa) dilaapoorteta qara puussin) Harka seesaan qapa. qupiyya meeqaan qapa? kamma hellaa olin dika. ka harka pilaatn oppa oora Hellaa meela qoottowwa dakinta kidaddaan taqqamattan upnadan kammayye, hellaa kammise meela qoottowwa kartonewwa-qara pahanaddasu kammaw paka kartonewwa meela qoottowwa olin pahanadda mehadda olin kayeetan daassattan akodoosi derayshin. hellaa akka kifileeta karan desa titawani kodi "kollattanpaya xeliyasu olin akkissan (pahana'e: - innaa pahana matta qapa saaraa olin ca pahana alkaa'e qapa

SAANTA

- Hellaa akka meela qoottowwa maxxan haleeta ettanshani kaassadu. hellaa akka oorsha daashan faarota daashika Otoon oorniyane hellaa amaxxa meela qootota dakinta taqqamadn. Inna takka elaa xaashika kidde "sedi-harkayyo" ishoonna kidi. "Harkayti ana akkissa i'ettanissa ??"kidika kaassadu."seni qupiyyayyo "ishoonna kidi. qupiyyati takka takka aharkadi qara taqqamadinka nessa dakaytissan dikin (1-5). Harkayshina pilaa xaasha /qapa kide."Hellaa lakkin qapna." harka takka takka qupiyya cen qapan. qupiyya cen piisa hellaa olin desa dakaytissan dika.
- Kaassuma: " waan qupiyyanun kodeeta ettaninna we takka takka maana isho maana? "Hellaa akka dikattayshu upnayshan ka akkishani kode (dikeeta, lallehisa, okkissa, xooshiyya-kaspaha).
- Loqqita takka qapa ka kida " sedi loqqita xayya" kida. loqqitayti ana akkissa i'ettanissa ??kide ka kaassadu."Loqqita mexaa qapta?" kide ka kaassadu
- Kaassuma: " waan loqqitaynun kooninna maana?"kide ka kaassadu. Hellaa akka dikattayshu upnayshan ka akkishani kodi (Antaa dodooya, Kernitta kaspaha). Nakayita tooyitetta'e lalleha meella ole qoota parpaccisnitto desa torren.
- Hellaa sessa otanta olqapa oppa akka qa'a dani kodi." otantayshu oppa loqqaa meeqa ca?"kidi ka kaassadu. loqqa piisa hellaa olin dikin. Hellaa pilaa lakki olqapa oppa akka qa'adani kodi."otantuppa loqqa meeqa ca?

WAAKODAMAA Upnassota heenna ken

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Upnassota aheenna cen/ken kammatin
KISEETA	Taqeeqaa 25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa nama 20
PORA	Hellaa qorrima kara' kuti'itta ka qa'atta pora ishoonna ettanno koddiya parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa qorrima pallda kara' kutissa
MEHADDA	Parpaaccisnincan
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

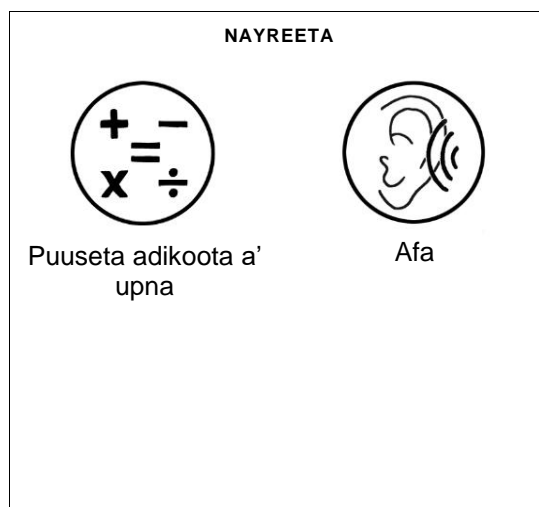
- MATTE OORISHA**
- Lellehaytose qoota upnassota heena ken ka qoottowa dakinta olqapade upnatta kiritta. Hellaa qoota qottawwa meelate des upnaa leleekayaa qapnatta i'ettanshan. Oon parpaccisn upnassota heenna upnassota turan qoottowwa dakinta (siina, ilda, napahta, arrapa, qupiyya) kolluma kiseeta kutta taqqamadn.
- KOLLATTA**
- Hellaa olqapa kutta kara ca, wa kifileeta kara xayyaniya, qoota ishoonna dakanittu ka qoota wa akkiniaane kaassaniyan moottadasu olin torraatta i'ettanshan.
 - Olqaposi kara akkaa hellaa pilaa mina.upnassota heenna oolipaha hellaa inqapnine oon caani,(asi kiddeesi.rakkoota dakayyeeta, akkeeta ,dakinta)olkelaa purncaan /reexnin caan taaki qindatta reexa opa fayya kuttinin caan .Aqaran qaptu nama takka takka rakkoota upnassota aheenna qara qapnatta akkaa coo hellaa torriya.maxoori orra apilaa heenassu qaran caalissa akokkokate kooni !kiseeta lellehaytate ,inna rakkoota upnassota heenna qapa kollumadi upnassa taaki aupnassa ettanshu moottadi olin koddiya i'ettansha (asikideeta inna rakkoota akkeeta qapa akapa co upnassa i'ettansha).

SAANTA

- Hellaa xorrata kara akkaa loqqassu marradan-ka kuti'ani kodi, dakintaynu maana akka koonito akka kolladani lele.
- Qindatta napahata opa akkish ka asi ishoonna kidi ,seni napahawwanno .akkan dakayyo inu qarqaari :- Hellaa akkaa napahatayshu qapadeni kodi .Qindatta siina opa akkish ka asi ishoonna kide :- seni siinadanno .sinanno paata alaysatta'e inu qarqaari .Hellaa akkaa siinasu quda qapadan kodi .Hellaa'e qupiyyasin akkisha kidi :- seni qupiyyanno .waa inu kapandesa caa akkan qapanu inu qarqari .Hellaa aqupiyyasu lelleishin .Qindatta ilda opa akkish:ka asi ishoonna kide ,seni ildanu .paata tooya'e inu qarqaari .hellaa akkaa qindatta ilda opa akkishan kodi .Arrapayshin sooksha ka assi ishoonna kidi, sedi arrapayno.akkan paatan lokanno'e inu qarqaari . Hellaa arrapayshu'e sooksadn.
- Hellaa ildasu diipadan ka nessa kifileeta dakaysadan. Kaassadu: - napahataytin maana dakayni? Hellaa akka xayxayta kifileeta kara coo xayyisadani kodi. kaassuma: - maana siinayti xayyanni? Hellaa fuula tura qoola co qapadn. Kaassuma: - maana ki dakaani? Hellaa ildasu tooyshin ka iskapandesa paata tooyin. Kaassuma: - maanna akkini (Matte oorshaa: -I ellehaytosi oppa kaassumada hellaa kaassatta takkaa parpaccissa i'ettanisso. maxoori sedi qaran qaptu kaassumadda oorshaatta akka ettanshani: -akka dikadani kodi. kaassumadda hellaa Otoon kaassattu. oorsha takka taaki lakki upnassota heennati deas kaassuma ikayan).
- Hellaa upnassota heennate desa Otoon takka takka kolladan kamma'tappa kamma deeniyati qoota upnassowwa heennati akkan kollanno kollissa oorra akka upnassota heenna cen/ken qapan ka heennadosi. ka qoottowwa dayinta qara' kodamin hellaa torre.
- Heennada akka qupiyyan akkishan nessa dakaytishi hellaa haleena kamma oppa oorani kokkonayshi: (Dakayeeta, Tooyeeta, Alaysatta, Qapatta, Qammassiya). Ishoona kamma desa axaamo qoottowwa dakintaynu oppayye koda kooniya hellaa akaassadn.
- Hellaa olin kahaytta kinitto "simoone ikidee" (mataafa qararisaa toye) kahaddo. O' kahanittoyye, dakkintta ka wa ishin henna uppnanina qara kokonayishi. (pahena'e: "illidatti qapado," "loqqatin yemaado," "harkka lellehishi," "sinisado," kasp).

WAAKODAMAA Heenna Alaysatta

KODA	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA FADAMM'A'	Heenna alaysatta taqqamada ka alaysatta upnaysha.
WAA MALLA KODAMITA	Taqeeqaa 15-20
KISEETA	Haka hellaa nama 20
PALDUMTA PARKA	Hellaa qorrima kara' kuti'itta ka qa'atta pora ishoonna ettanno koddiya parpaccisni.
PORA	Hellaa qorrima pallda kara' kutissa
HARMISATTA	Qoreewwa 3-4 haashshaa xoola punnita olin.
MEHADDA	Parpaaccisnincan

- AKKISHAA**
- Kodosi alaysatta kar karica alaysatta karupa qapan. Alaysatosi xawwa desa coo mehadada aynata -lekayta taqqamatta i'ooppa qapta. maaxoori haashsha punnita wa mallaa rexmadne kadepnu lekaya oli pahani alaysatta xawwa co qapnatta0 parpaccisni. Hellaa alaysatta, upnassa ka olkapa ekkassa akka ettanshani matta mattayshu qoreewwa xawwa caa kara koddiya parpaccisni.
- MATTE OORISHA**
- Alaysattadda upnassa kokkonnatta i'ettanissa. semalla pahanada assi papahaa daasattan kokolluma i'ooppa qapta. sedi akka mahanta mina'e alawin. kaspaha.
 - Akka pora olqapa ka ettanissa, qoota ala'umtada kaassuma kar karicaa kaassatta i'ettanshan. Hellaa kukuttati alumtaadi waa koddiniya taaki turan pora oppa'in alaysanni akkaa mattee oorshaa daasu akaassadn. Hellaa shashakkati kaassuma ishoona lukkulalayshi (Ajalaadn taaki wa ajalaaninnkinne kodee alumtaadi upnassan).

SAANTA

- Hellaa'e qoota upnassota heenana ken mattee oorshe ka upnassota a heenna (dakaysatta, tooyeta, alaysatta, qammasiya, qapattiya). dikani kaassadu heenna takka takka nissan dikinka kiseeta heennasin torrinyane qupiyyasutin dikiya kolluma kodeeta i'ettanshan. Hellaa isha-kamma'e dikeetan ka kodiyan akka kolladan xasa ishoonna daashi.
- Asse kide: *awwe* heenana alaysatta deraan fayya upinanna! Kassuma meela dakinta oppa axaamo alaysatta kassuma koddee i'upnane?
- Hellaa qoreewwa axoola punnita olle dehayshin. Aqooreta takka kapupa ollupa titawin ka. Hellaa akka punnita alaysadan kodfin. Hellaa maana akka alaysadn ka maana akka ishoonna dakanitto akkaa upnayshani faroota daashi. kaassuma: Asedi ki alaeinitto maana ki dakaani? i'jalaate? ajalaanin? wa ki matte ooriya'e axaam? alalumosin turan i ki alawin akka uptaa? alumosin alumtaadi maana i'uptaa?
- Xoolla punnita apilaa ole oppa oori xoola piisa o alaysadu kamma'hellaa axaamo akka salaniya taqqamadani kaassadn.
- "Mukkissanpayta kammati kahadn (pora saanta tooyin). oon kiseeta kittayye Otoon hellaa kodosi purniyan upnassota heenna axaamane'e ishoona qarqaarte koddite kaassuma i'ettanshan. (Koda kanaata dawa purnamiyyo idakayte, orra akodae lekayta kooniyane i'akkity kaspaha).

WAAKODAMAA Dakkattowwa reexetta

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Dakaattota pahana fuula'ollin firumshaa, kidaddaa dakaattota laa'anna taqqamado
KISEETA	Taqeeqaa 15-20
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa nama 20
PORA	hellaa qorrima kara' kuti'itta ka qa'atta pora ishoonna ettanno koddiya parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa qorrima palda kara' kutissa
MEHADDA	Maxxada kaartewwa a'innaa taktakka, kaartewwa adakaattota fuula'qapo (Xasa, Nyarrahata, Fuura, Daxxota, Xosallayta, miira); kawaata shakka
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

NAYREETA

Dikattaa Sawwaa'

Afa

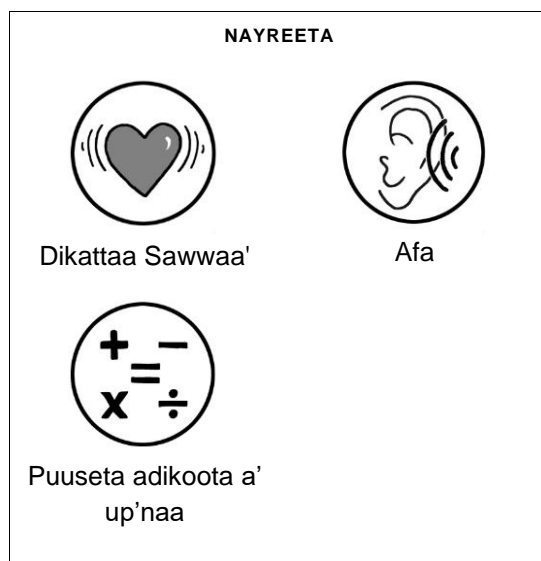
MATTE OORISHA	<ul style="list-style-type: none"> Lellehayttose paayyota qaraa hellaa dakaattota amattayshote akkaa lelani kaassanninkitto. Aqaran qapto hellaa qoota dakaattotaa asataata orrate desa qara tarradan. sedew hellaa xaasa mattayshote desa akkaasaden male kidadda adakattota akkaa koolladani'e qarqaarta. otanta hellaa oppaa innaa takka akkaa qoota dakaattesa amattasite desa torreeta sallinkinnin taaki Otoonn imirronne atura qapamose ulfessa ka hellaa akkaa ollin torraatta qara poraa dehan dakkaysado xasayshi.
KOLLATTA	<ul style="list-style-type: none"> Hellaa olqapa karaa ca Otoonn ikidadda dakkattetati haaraya kodden ka /milikkitaddaa taqqammatan kidaddooppa tOtoonyyetan kiseeta padayattan tarpishin. Ettanissa kidadda kokkonnassae kidadda dakaattasa dilapporteta quda puuse. taaki innaa puuseta fayya'saha takka. Kiseeta hellaa torraannane, akkaa kidadda dilapporteta quda puusani kaassado.

SAANTA

- Kaartewwa maxxada a'otanta kipapeeta karepa kalshe. Hellaa kutitta turan maxxada kaartewwayshote akkaa reexanii kodi
- Akkaa hellaa kuti'in, kaartewwa dakaatteta (a Xaasame / ataatame) a otanta kipapeeta oppa'derayshin. Dakatteta kaarteta tatakka qara akkisani hellaa kaasado. Innoosen maana isha'dakaane pahata? Innoosen maane akkaa isha'dakaannitto pahata? Hellaa kiseeta shakkaytta oorsha daashani kodi.
- Hellaa heenna qapa pahana xawwa'desa caatin (amiirode, nyarrahata, xasa, fuuraa kaspaa...) innaa isha'dakaannito ollin akkaa oli akka akkishani kaassado. " namse si'leta qaraa co maana kini?" Kide ka kaassado
- Hellaa awwi maana akkaa ishoota dakaatte kaassado. Hellaa kaartewwa maxxada waishoota dakaana ollin dakaatteta kaarteta kapa'xaayn
- "Kaawwata, kaawwata" akiinitto kaalata (asaanta akkinno qaraa tooya) maaxoosi dakaatteta ollin ulfessa.

WAAKODAMAA Pora qumqumade tooyeta male

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	dakaattota heenna dakinta 5/ken/ Tiqimwwaadi upnattose fayya'kokkenaysha.
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa nama 15
PORA	hellaa qorrima kara' kuti'itta pora ishoonna ettanno ka Pora qara' poraa quqqumade koddeeta akayo
HARMISATTA	hellaa qorrima kara' kuti'itta pora ishoonna ettanno ka Pora qumqumade pitoppa harmisha, poora qumqumade pora harmisha
MEHADDA	Pora qumqumade harmisha
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

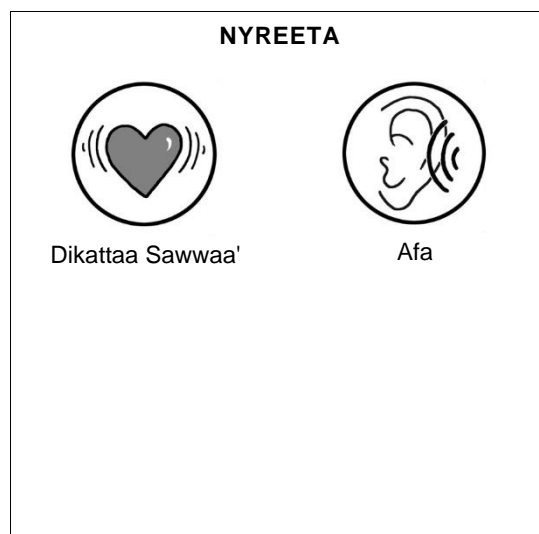
MATTE OORISHA	Lellehaytose qarra hellaa olqapann ekoddan. olqapa karaayye innaa takka ilta qaraa qapada apila'ew kuuta takka qaraa apila'opaa antanne marra'an. Hellaa Otoon ildayshu qara qapannan anakaytaysho tooytaadin. Otanta olqapa oppaa akkaa olin kayyin poraa fayy'kayo rooyin. Hellaa ildaa qara qapade qoottetaysho tooyttetta akkaa kodaysho koddite amaatee oorsadin Hellaa taktakka eldasho qara qapatta fuura i'ettanshan. Akka heenaysho mina'daashi. Innaa takka akkaa ildaa qara qapado'e Otoon heenin apila olqapa karaa caa qarqaareta. amma kasu kodeeta i'ettanshan.
KOLLATTA	Hellaa dakintoppa qaja qapa amma kasu kammeela qapeetan lellehaytose oppa caatta i'ettanshan. Hellaa atta'akkaa kahanna dikatta karoopa kalissan inna qarqaarsa isha parpaccisnan (mottada xelitta akukutta a oli amannan) olin a'olqapade kodde fayya'tooye olqapaddaa aparann karkar kodde qapa, hellaa shashakka isho akukutta olin olqapa ummeta ekkayshin. olqarqaareta ixaasoodaney!

SAANTA

- caatta akuyyaata kuyyaata karra waa parpaccisna olin kodeeta akkaa koddiet hellaa leli. Awwi rakkoota olin fureeta'e oliqaarqaran
- piita arakkaccisnitto apora qara, kidamte (allelehata awwi turan harmsamte) koddaa parpaccisni. Hellaa olqapa sessan qooti. olqapa taktakka karaa ilda nama takka'qara qapin. hellaa lakki innosen poraa rakkaccisno qarandesa aanaccidan olin kideeta ishoota faani
- Otoon dikkishan olqapa a ildaa oxnay reexata'e orraa olqapoppa co piisa ildaysho oxnatan haka ekkannaani a oppa'o'oorin.
- Hellaa kipapeeta karaa oppan desa ooratan deenan. Aolqapoppa caan ka koonane maana akkaa ishoota dakaatte kaasado. piisane aheennaa dakintayshote'intaqqamadin a olin koonane maana ishoota dakaadi?

WAAKODAMAA Dakaatteta kirriipa

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	kidaddaa adakaatteta tooyen, dakaatteta ulfessa.
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka hellaa nama 20
PORA	Hellaa qorrima kara' kuti'itta ka qa'atta pora ishoonna ettanno koddiya parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa qorrima pallda kara' kutissa
MEHADDA	Kaartewwa dakaatteta (nyarrahata, miira, fuura, qawwaweta, puuja). Kaartewwa assi patta 'taski warqatadda, kokaa_puusowwa
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

- MATTE OORISHA**
- Lellehaytose paayyota qaraa hellaa dakaattota amattayshote akkaa lelani kaassanninkitto. Aqaran qapto hellaa qoota dakaattotaa asataata orrate desa qara tarradan. sedew hellaa xaasa mattayshote desa akkaasaden male kidadda adakattota akkaa koolladani'e qarqaarta.
 - Otanta hellaa oppaa innaa takka akkaa qoota dakaattesa amattasite desa torreeta sallinkinnin taaki Otoonn imirronne atura qapamose ulfessa ka hellaa akkaa olin torraatta qara poraa dehan dakkaysado xasayshi.
 - Otoon kiddada dakina plakporteta quda puusnane, hellaa akkima mattayshotinew anappapane'e qaran fadan.

- Kollata**
- Hellaa olqapa karaa ca Otoonn ikidadda dakkattetati haaraya kodden ka /milikkitaddaa taqqammatan kidaddooppa tOtoonyetan kiseeta padayattan
 - Kidaddaa aheenna akkna'e kiseeta a dilapoorteta quda'puusnane, hellaa akkaa qarqaarsa male anappapani ishootakupa an asadan.
 - Hellaa olqapan kutta dakaatteta akaartetaysho qara kitto attakka ishoota dakaatte moottadaysho olin torraatta isettanshan. Qoota torraa dakaattetati desa hellaa takkaa takkaati qoota kokkonatta etanisso mallaa mattee oorsadin. Otoonn sedeyye lellehayta karaa reexamittose aikdaden.

SAANTA

- Hellaa olqapa karopa poheeta. Kidaddaa le'assaa dakatteeta (xasollayta, nyarrahata, miira, fuura, qawwaweta, xasoota) puusa ka kaartewwa dikaatteta taqqamattan pahanadda dakaatte taktakka akkishin.
- Innaa taktakka kaarteta assi patta kitto daashe ka dakaattewwa kaarteta qaraa caa fuula a nama takka'akkinno akkaa xaashani kaasado.kaa nefa qajite dakkatteta taktakka akkaa siileta takka qapto fayya tooyetan ekkayshi.
- Hellaa kaartewwaysho karkashani kaasada (dakaatteta akaannikitto) ka eeyyye qaadin.
- Hellaa akkaa kirpa dawannan ka kaartite daes kaartetopa tiittitawan lele. Akaa kirpaysho qaatishani Otoon kaasannitto kaarteta qara'qapadin xa'issaan kaarteta qapadin dakaatteta kodaan akkissan parpaccisni. Pahana'e innaa takka kade xasa qara'qado, fuula xasa'akkissa ishafaani. Akkaa dakaattetaysho akkishani hellaa lamaya hale ka xelitta olqapa axaamo akkaa dakaatteesa akkinnitto akkaa kammataani kaassado. sede tittitawa lamaytan kahadin.
Dehamta: Otoon heento hellaa innaa ke kapaa desa caa opa tiitawetan waa ishoota dakaanna kiseeta shakkayta akkaa kaasuma 'ettanissa.
- too ikiseeta kitta, dakaatteta kodeetan kaaheta "siimom kiinitto kaahadin (saanta paata akkinno tooyin.).

WAAKODAMAA Dakintinno Lellhissa

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo Ka Nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Dakaattowwa Isho Lellehaytadda Dakinta Atta akka Oli Akkinan Upnaada, Tooyeta Dakinta Isho Takkumtaadi Kokollada
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa Qorrima Kara' Kuti'itta Pora Ishoonna Ettanno Koddiya Parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa Qorrima Pallda Kara' Kutissa
MEHADDA	Parpaaccisnincan
AKKISHAA	<u>Hikayat Simsim (Episode 29)</u>

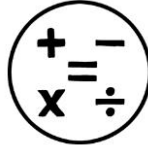
NAYREETA

Dikattaa Sawwaa'

Afa

Puuseta adikoota a' up'naa

- MATTE OORISHA**
- Hellaa piisa paayyota turan fiitooyota tooyeta ka dakkayyeet akkaa ettaninnan fayya, tooyi.
 - Hellaa piisa fiitooyota olli kookollumaa koeetan akkaa poraa toya qapan fayya' tooyi.
- KOLLATTA**
- Otoon iparpccisne hellaa shshakka takkitkkaeeta/adakayeeta rakkoota qapa hellaa tooyeta kawapeesa heeqqetan akkaa kuti'ani kodi.
 - Olqapa kuttati'i, hellaa Otoon fiitooyota akkan kummaayye kaassuma oorsha parpaelisna turan lakki koddeesan torraatta i'ettanshan.
 - Hellaa olqapoppa dakintoppa qaja qapa Otoon ihellaa pissaqapanneyye-a ettannanmina' kitto sassahataa kodani hale. taaki aqaran qapto' ettana qapan asahattan koden male afiitooyota tooyen. Helloosen aporra lekayan dakintayshote nakayta koddaa oleqapa olin qoottan a ishooten ettannin male isidaassatayshon tooyan.

SAANTA

- Kaassuma; Akkaa cattaysho oppaa xasollaya kodan paata ikittaa? caattaysho oppa akkaa dakaattosa nakayta'dakaatto, e waa kodane maana?
- Hellaa lalleayta adakinta kokkonnassatontoni isho culculi koonaneyye akkaa fiitooyota tooyan lele. Hellaa tontoni isho culculi olli koddeeesa, e akkaa lellehayta kodani hale
- Hellaa'e simsimeta hakayaati; akiiniffo kokoolluma ispoorteta akkisha (kifilelta 29).
- Otoon fiitotta tooyan kammayye, tontoni isho culcli lellhayta adakinta. kokkoonassa attapaha koden? kiden ka kaassaden
- Lellehayta adakinta kokkonnassa maani akkaa dakinta' parpaccisenitto koddite ;)upataa? Nakayta qapannta ka dakintinno qara tooyeta paxaarumta dakaatt etinno olin torraada. Otoon dakintino qara tooyinnoyye akkaan dakaatteta paxaara dokayno'e konni. Damissa isho lellehayta qara'e rakkoosa de'issa.
- Kaassuma: *Otoon lellehayita kotu kamma maana ke dakani?*
- Kaaheta kiinitto'e akkaa Hakayyan kaahade lellehayta adakinta kokkonnassa kaahellaa tura' qattinon kaaheta dikkishin

WAAKODAMAA Saantadda Amiira Tooyeteta

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Saantadda Amiira Tooyeteta Duupattaadaanna Reexin
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa Qorrima Kara' Kuti'itta Pora Ishoonna Ettanno Koddiya Parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa Qorrima Pallda Kara' Kutissa
MEHADDA	Parpaaccisnincan
AKKISHAA	<u>Kutano Emiirode</u>

MATTE OORISHA

- Innaa takka Otoon dakaattowwa torreeta maatefa'daannin taaki a miirode atura qapaynosan ulfessa ka innodesen torraa qaraa akkaa poraa dehan daakkaysadani kodi
- paayyota fiitoyota tooyeta turan hellaa piissa akkeesa isho dakayyeeta akkaa attanshani fayya'tooyi
- Fayya'nessa oorsatta dakaattowwa tooytatta'e saanta paqaara. Kodoose miira qare kokkonnaanni, maxoori adakaattetan dikkade taaki kiseeta di'kideetan waa parpaccisna akkaa fayya nessa oorsadani lele.

KOLLATTA

- Otoon iparpaccisne hellaa shashakka taaki a akkeesa/dakaayoota rakkoota qapa kirpa tooyetan akkaa harmishani dehayshu.
- Olqapa kuttati hellaa Otoon fiitoyota tooyan kammayye kaassuma oorsha isho qoottan turan turan lakki koddeetan torraatta i'ettanshan.
- Nessa oorsatta ofayya 'kollatame ildaa dufametinne kodammi. Innaa takka Otoon ildaa qara oxnadan Otoon ettana dakaanninkinnin, ildaysho piitopa xata oorisa'e maa xoori afayya'in oxnin male fuulaysho minaa desa akkaa piita qara pora takka tooyan hisaapeta qara'kodeeta i'ettanshan.

SAANTA

- Akkaan piisane dakaattewwa lekaya qapno ka taktakkan dakaatteta paxaara akkaa koddinitto asew dakaattewwa paxaara akkaan koddinin matteen oorsanno kidadda taqqamattan dakaatteta ino'dakaatta ettanisso atOtoonyiin Hellaa kaassado: imiirotte ka uptaa?
- Akkeetadi tooya turan, hellaa'leli, qoota dakaatterat miirati desan fiitoyotan tooyana. Kassuma; Otoon miironno maanan pahana??Otoon miironno dakintinnoppa maana ino'dakaanni?
- Kuttano akkaa mirrode hellaa'akkishi, Kifileeta 3(sessaa)
- Otoon fiitoyota kifileeta tooyan kammayye, kerkitto maani akkaa mirrode maana kolladi ??Kerkitto amiirode maana isha dakaadi?
- Otoon dakkattetinno kokkokitto ka adiikiditta ino parpaccisnitto akkaa saanta nessa oorsatta hellaa taqqamadani lele: Hellaa afayya nessa oorsatta kolladen.
 - Ildaayti diippi: akkaa pisa alaawno pahanayshe ka siinappan nessa oorsado. Otoon iskilopa nessa oorsannitto duttana pinkissaan a dakaado ka sholloote afuri (4) diki. Otoon lakki (2) diknan nessa ali qapado. Akkaa apitta libbinitto mina nessa oorsado. Otoon 4(afur)dikinitto karitta ka lekkanno edakaatta.
- Qara'padawetan hellaa ollin fayya nessa oorsattan 1-2 kiseeta 1-2 kokollada. Otoon sede miironnan dakaatteta apila akokkoka dakaannitto sede akkaa mala fayya koddite mattr oorshe.

WAAKODAMAA Kokolluma a nakayta (Afayma)

WAA FADAMM'A'	Dakintiyyo ka nakaytiyyo
WAA MALLA KODAMITA	Fayma Aququllaaway Kiddeeta'e Saantatada Ajareeto Qarqaarra Reexa
KISEETA	Taqeeqaa 15-20
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa Qorrima Kara' Kuti'itta Pora Ishoonna Ettanno Koddiya Parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa Qorrima Pallda Kara' Kutissa
MEHADDA	Kaartewwa Aqanqannuma Isho Anakayta Akkinna (Ilkaa Rikatta, Harkaa Jaqatta, Lellehayta Adakinta Kokkonnassa Kodeeta Atakilteeta Isho Luukkata Dameeta,)
AKKISHAA	Parpaccisnincan

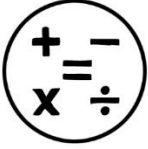
NAYREETA

Dikattaa Sawwaa'

Afa

Puuseta adikoota a' up'naa

MATTE OORISHA

- Kidoose nakayta isho qanqannuma qudaa qapatti. Sedi kuuta parpaccisno. maa xoori hellaa piisa koda aqanqannuma tooytatta akkatta qootan ettanshin malla dakaatteta /Xasollayta an koddinin koddaa i'ettansha. Qara torratta olqapa fayya tooyada ka maana kodeeta akka parpaccisnito pnatta'e ekkassa koda. Lettopa kokolluma a qa-qannuma tooytatta akkatta'e hellaa attaninnikinnine an fuurshan. pahana'e, jaqatta pisha fayya akkatta innaa taktakka koda diissata i'ettanissa.

KOLLATTA

- Otoonn hellaa qanqannuma ka faayya qapinatta desa lella inupnineyye, spend extra time dila portteta taqammado.
- Kahayitta derassa'e, waa t-caarti kidaamiyya taqaamattanni hellaa aamma oppa can olikapa nyarissa l'ettanissa, waa hellaa kiniyyane fayya qapi:

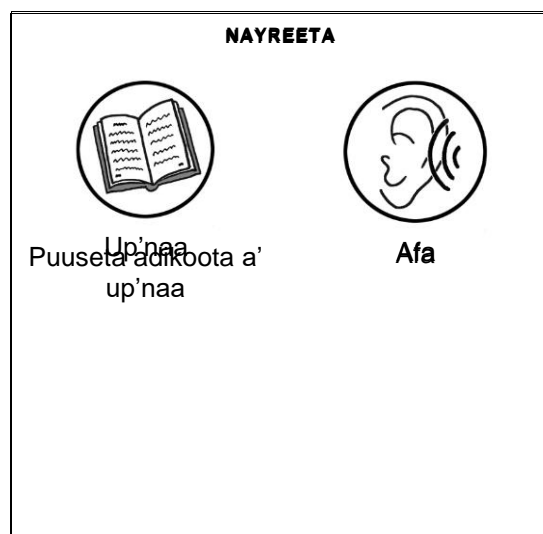
nyuqqawwa	Amma
Ayyasso ishona jaaqa	dakintta jaaqatta
Ellika enqappo	Ellika rika
....

SAANTA

- Hellaa olle akkamma nakaytta ka akkaamma fayya qapinadanni torradu. Hellaa kassado, "hellaa maana dammi? Hellaa atta isii qara toyini?" (Oorsha: ayyasso ishoona qarqqara. Akkamma ellika errikkannin ellika enqapan. Hellaa anna isho damimmita nukulla dammi ...etc).
- Hellaa ossen amma koniyyan akaamma olkappa toyyan lelli. kaassumma, "maana amma dammite? Atta fayya qapinnata ka jureetta ke qura kinni ettanise?" (Oorsha: elka rikkatta, harka jaaqata, dakinta jaqatta, lellehayta kodetta, dalta aqoora dametta...kasp.).
- Hellaa Otoon upnaadan kammayye kaartewwa atorraa atorraa xoortota aharmishin (nakayta isho qanqannumaa tooyttaanni) atakka takkaan akkashin. Taktakka takkaa kammayye kaarteta maana akka akkinnito ishoo akka nakayta qapnaadani waa ishoota qarqaara hellaa kaassado.
- Hellaa olin kaartewwa kahadu. Innaa heena kifileeta kara akka fuula toropa sooko isho kokolluma qanqannuma toytatta karaa akka takka kodo'hale. Helaa pila akka koda upnaadani dikannan akka harkaa xaashani kodi. Hellaa akka kammatanani faroota daashe. (pahana'e: Innaa takka ilkaa rikattne anni ka hellaa pila'koda maana akka kodde kammatan.) Innaa fayya kodoose kammate fuula turopa sookanne froota daasha.

WAAKODAMAA Anti an mootta

WAA FADAMM'A'	DAKINTIYYO KA NAKAYTIYYO
WAA MALLA KODAMITA	Atta Akka Olli Motta Koddiniyan Qara' Torrada.
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa Qorrima Kara' Kuti'itta Ka Qa'atta Pora Ishoonna Ettanno Koddiya Parpaccisni.
HARMISATTA	Hellaa Qorrima Pallda Kara' Kutissa
MEHADDA	<u>Xuumeta Mataafa Assi Kino Anti Amootta, Muuqadda (1 P Lellae Lakki), Pishaa</u>
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

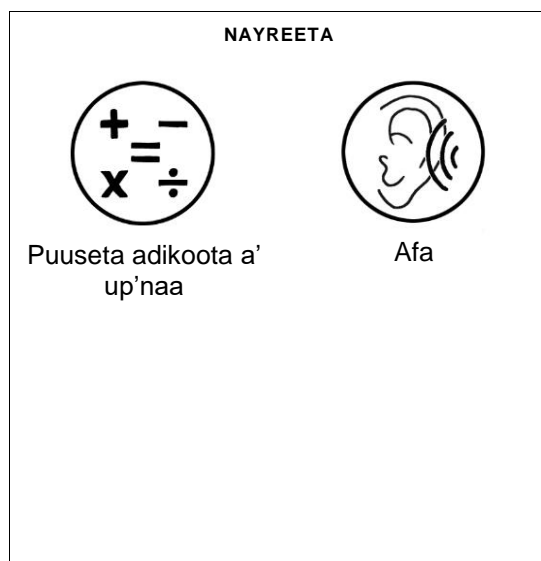
MATTE OORISHA	• Kiseeta oppa mataafa ishoonna daasmadippa a koteen kamma, aheleen rakkoote takka malle desan kaya ettanshani akaassumadda turan damdamin, • Hellaa piisa akka sileeta tooya ettanshani pora takka opa qa'ittan mataafa qindatta hellaa opa titassan qapadn. kiseeta ahaleenyane a kidadda qupittan akkishani kode pnu haleet ishoonna malalita. qapeeta paqaara ahaleeta ka dikotta akollissa akka matte oorsadani ishoonna kodaccissin.
KOLLATTA	• Kiseeta haleenyane, hellaa piisa akkaa xoola mataafa tooyeta ettashani kodi. Sedi hellaa takka takka fuula apilaa tura kuti'ita kaassuma l'ettanshan.oto assi koddite hellaa shashakka tooreta nama takka nefo akkaa tura murin/dekinin fuula hellaa akukutta tura kuti'ittashu tmatte qapinadu. • Olqapaddaa akuttai taaki aparayshu olupalahi olqapada hellaa 2-3ti oorshayshu olqapa pissa'e akka qoottani turan hellaa oli kapasaa matta mattayshutin akkamma torraddni kodi.

SAANTA

- xuumeta mataafa akiniyo Anti amootta nessa fayya dakaytissan a hellaa nappapin.
- hellaa mottaddasu ole kolluma qapan ka xuumeta mataafosi kara kitto taqqamatta ettanshan/ettanissa qapa koddani kaassadin. Kaassuma: moottada qapnatta maani'e parpaccisite? Mootta paqaara koddiya'e mana ish maana parpaccisini?
- Hellaa olleyye, moottadaayyo piisa "ijalaanni." kahayta aasi kiino kahada. hellaa akka xoorra kara qa'adani kodi. inna tokkan otantuppa ka jirfa kida asalaaniyatn dikkissa l'ettanshan. Kifileeta kara inna takka male akka ela qa'adan inna a oli pahane ole a poradi diishu ka olqapa kara pora pilaa fadaddu. Hellaa moottada axaamane ole a olin pahahane akka mattee qapnadan: kokkonnaYshi.
- Oto kahayta kahadan kamma hellaa qoota heennayshu upn mallaa xaltayshu ole mootta kayeeta parpaccisitte sookissan qara torra atta ishoona harmishi.

WAAKODAMAA Qindata Kidadda Akkinittu.

WAA FADAMM'A'	DAKINTIYYO KA NAKAYTIYYO
WAA MALLA KODAMITA	Pora Luli Kara Waa Caa Upnassa'e Kida Pora Fayya Taqqamado
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa porra pallda qorrima kara kuttitta ishoona ettanno,ka porra pallda a hellaa lakki lakki kodiyan koda sallu.
HARMISATTA	Hellaa Olqapa Haka 3-4 Kara' Kutissa
MEHADDA	Parjuuma, Inna takkani bloketta takka, Inna takkani kuppoyya shakka takkan.
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

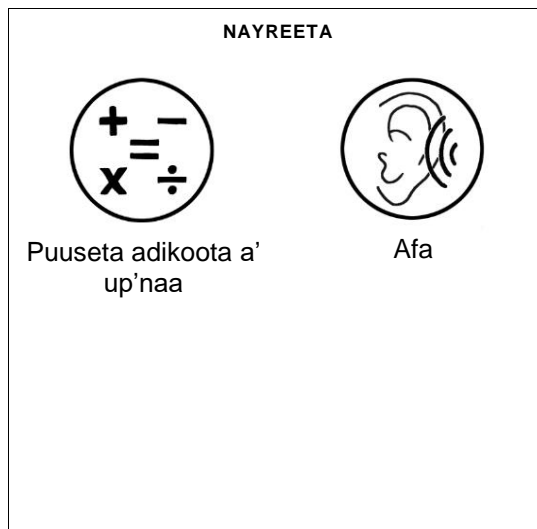
MATTE OORISHA	Hellaa takkan takka kidadda a qindata akkinittu fayya uppinatta i'ettanshan. Kidadda a parpaccisinna paha oppa toyya ka Otooni lakki lakki kodinitan ka olin konittanyye facaa kokkonaysha
KOLLATTA	Qinda takka takka lallehaytosi tarapbesa qara koddiya ettanshan, xawwa desa olqapa kara adikattan shakka qapo inna oon can eka piita qara kuti'itta l'isha rakkaccisitta. Olqapa kara para akutta co, hellaa parayshu oli paha lakki lakki kodeeta ekkayshi. Sedi koddyan hellaa piisa akkaa olin kodani ka qinda taaki pora leleheyta karupa akkaa kallani kodaccissa.

SAANTA

- Olqapa akka xorrata kara kuti'an kodi. olqapa otanta kara parjuuma xaaiyi. Qindetta kidadda akkissa kideeta nama takka taaki wetakkan aysha akkaa can kida sedi leliyo kodee. hellaa torre henna issitn parjuuma qara kuti'itta heenno ina takka akaassatamin.
- Hellaa "alaa _____ parjuma qara'e kuti'e." qara" qinda kidadda akkinno. _____ ayshukka/aysha akka coo inu lelli.
- Hellaa takka taaki lakki haleetan isho nama purjuma kappa pora takka (kara, kamma', tuura, kappaha). Innosin qinda pora lekaatn iakkinni, inna takkan parjuuma kappa kappa ca innaa akkeeta l'ettanshan. Apilaa xoori parjuuma fuula tura pursumitta ettansha. inna takka parjuuma qindatta tullatn koddiya ka ishoonna akkiya ikkoddita. sedi hellosin ole kosddiyan Otoonta torraa paqaar'e koddita.
- Inna matta mattan qoreeta takka ka tika daasha. qoreesi kapandesa poradda ca harmissan kamma' hellaa akka qoreeta xaayan ka akka isha toreemina ishaa dawran (kideeta "tika qoreeta karaa can" kiito kamma hellaa aka waasin dawrame qoreesi karupa kalshan akka kidadda isi ettanissa kolladan kodi. Atti tika qindatta qoreeta tultan kitta kini ka hellaa tika qoreeta tultane xaayn.
- Olqapa qindatta lakkiti qoottimadan. Aqoottimade kifileeta kapandesa qindatta tullatn qa'ishin kode. sporeeta'e ka qatissa pora a saanta oli daassattan ishoonna kollishi. pahana'e takka aqoottiniyo qoreeta xeela qarupela kidiya aqootten ma xoori qoreesi qoti'issa qara kodu. kamma moottadaadi qoreetayshu ka pora qatissa oppa oli kannitto koddite upnassa atitaweta kodeen.

WAAKODAMAA Dikoowwa Turan eye ca

WAA FADAMM'A'	DAKINTIYYO KA NAKAYTIYYO
WAA MALLA KODAMITA	Dikoowwa Haka Ken Kayniya Olkama Xaymadn.
KISEETA	Taqeeqaa 20-25
PALDUMTA PARKA	Haka Hellaa Nama 20
PORA	Hellaa Qorrima Kara Kuti'iniya Pora Palda Ishoonna Ettaninno. Pora Palda Opa Hellaa Jirrissota Ken Qaara Qa'adan.
HARMISATTA	Hellaa Qorrima Pallda Kara' Kutissa
MEHADDA	Kuaseta (Taaki Ulayta, Japara, Kaspaha), Tikkuda
AKKISHAA	Parpaaccisnincan

MATTE OORISHA	Lellehaytosi pishaa kaytissa ka paqaarumta pishaa quda torrin. kuutos kuutota paqaara. maxooripishaa fayya dehassa piisa caatta diissattta qoota ettanate desa hellaa takka takka mirota ettanshan. kiseeta torraa olqapa desa tooytadn ka maana kodiya akka parpaccisniitto mattee oorsatta ekkaysuma kodn. hellaa kuyyaatuppa taakan qanqanuma tooytata ettanikininni anjarshan. pahina'e, jaqqatta'e pishaa paqaara akkata hellaa piisa dapna l'ettanshan. Hellaa piisa fitoota tooyan turan tooya ka dakaayeta akka ettaninan uppinaadu.
KOLLATTA	Oon parpaccisni hellaa shashakka taaki arakoota dakkaysatta isho tooyeta qapa tooyeta'e qindatta fitoota kawpa desa heqqan ka kuti'ani kodi. Olqapa kuttati hellaa Otoon fitoota tooyan kamaayye akaasuumasuti oorshaa qootan turan lakki koddetan torraata l'ettanshan

SAANTA

- Hellaa xoorrata kara kuti'in. qoola qara mehaddaa ken olkamma xaayi (wa oppaayye kifileeta kara kollanniyani koddia l'ettanissa) mehaddasini hellaa ollin dika kamma, olkamma ooreeta mehadda dioowwaa turan ca taqqamattan atta akka kuttaniyan torreetan sedi fayya qapanitta ole kaytisha.
- Apaayyotai/1ta _____, alammatta (2ta _____ 3ta _____ inqapna akidn. Isha kamma hellaa akka oppa tooraani kodu. olkamma ooretan Otoon kolladan kamma'. Inna axaamane 3ta taaki 5ta kaspaha upnattan pursa akka ettansamitto kaassattan kokolladn.
- Hellaa ole kahayta kahadn
 - Hellaa olqapa ken oppa qootika akka tasalafan kodi
 - 1ta jirrissota, 2ta jirrissota ka apilaa akaamuppa akka koddite haka 5ta kaassado. Inna takkaa takkan dikoowwadi aturan ca upnatta parpaccisn. jirrissowwa fuula tura axawwa desa kitto takka (pahena'e, farsilla, ulayta, sikarfeeta, kaspaha) piita qara xaaya.
 - Hellaa dikoota axaame akoddite hellaakka dikaani kollishi, Otoon dikootayshun koddite, innosin qapa! Wade kidee tooyeta'e qindatta mehadda opa keritta ishin faani!!
 - Oon olqapa 3 qarupela qapta, olqapa apilaa aoppa keeriyani wa axawwadesa kitto lakki akkaa harmishan dehamma. mehadda lakki olqapadda Otoon olkapa ettanniya wa paqaara 3 akutta qoota wa fayya malla.